

Upprop till Infrastrukturminister Thomas Eneroth och Arbetsmiljöminister Eva Normark:

Vem som drabbas vet vi. Hur många av oss ska behöva dö?

Nyligen fick ännu en vän och kollega sätta livet till på sin vägarbetsplats!

Nollvisionen firar i år 25-årsjubileum. I 25 år har vi arbetat för att ingen ska behöva dö eller skadas allvarligt på svenska vägar. Tanken är fantastisk, men vi som har vägen som arbetsplats ser att det återstår mycket som kan göras bättre för att rädda flera liv.

Det verkar inte som att vi tar visionen på allvar. För den ska väl inkludera alla med vägen som arbetsplats, även de som ska städa upp efter en olycka?

Vägen är farlig och vi är medvetna om det, men vi ser att mycket skulle kunna bli bättre om vi tog tag i några viktiga, grundläggande frågor och inte bara skyfflar dem emellan oss – stat, myndigheter, kommuner och privata aktörer.

De som drabbas arbetar på vägen

Vi vet vilka det är: poliser, ambulans- och räddningspersonal, bärgare, vägarbetare och trafikanter. Alla är vänner, arbetskamrater, mammor, pappor eller barn till någon. Detta berör oss alla.

Vi har gjort en del, men långt ifrån tillräckligt

Sedan 90-talet har vi regler för att skapa säkra vägarbetsplatser vilket gör att vi idag ofta ser så kallade TMA-bilar (lastbilar med påkörningsskydd som ska stoppa personbilar utan allvarliga skador på passagerare) vid vägarbeten och olyckor. Men det kan vara en falsk säkerhet.

Det är bara vid planerade vägarbeten som man anstränger sig för att göra det säkert på riktigt med flera skydd, ändamålsenlig förvarning och hastighetsdämpande åtgärder. I alla andra oplanerade fall, som trafikolyckor, fordonshaveri, städning av akuta hinder mm så anses inte en så hög säkerhet behövas. De senaste åren har vi tyvärr upplevt många allvarliga olyckor vid den typen av arbeten.

En TMA-bil blir påkörd varje vecka.

Statistiken visar att en TMA-bil blir påkörd av ett fordon varje vecka. Ofta går det bra, men nyligen fick en TMA-förare sätta livet till när en tung lastbil i hög fart körde in i skyddsfordonet. Lastbilen fortsatte sen framåt på vägen för att allvarligt skada föraren av den bil som TMA-bilen skulle skydda. Säkerställ att delegeringen av sektorsansvaret för trafiksäkerhet på allvar fungerar, då hade denna olycka kunnat undvikas.

Rattsurfa, kolla mejl, eller koka kaffe

Det finns många saker som kan distrahera förare. Och det är inte ovanligt att se hur förare filmar med mobilen när de passerar till exempel vägarbeten eller olycksplatser. Eller förare av tunga fordon som passerar ett vägarbete, med båda fötterna på instrumentpanelen, utan att hastigheten sänks överhuvudtaget. Nästa olycka är inte långt borta.

Utöka nollvisionen

Vi behöver återupprätta tron på nollvisionen hos alla oss som har vägen som arbetsplats. Det finns några saker som vi snabbt kan lösa, om viljan finns. Och vi har inte tid att vänta!

Tre saker som gör stor skillnad

Givetvis finns det mycket som kan förändras. Vi har sammanfattat 3 saker som skulle göra stor skillnad, och kunna genomföras snabbt:

- 1. Insats på väg, planerade och oplanerade vägarbeten, ska utföras med ett säkrat arbetsområde med tydlig förvarning.** Tydlig förvarning minskar risken för ouppmärksamma trafikanter och trafikordningar förhindrar att fordon kommer in i arbetsområdet. Där det är möjligt ska alltid närmaste körfält vara avstängt (se §81 i AFS 1999:3 Bygg- och anläggningsarbete). Här kan Arbetsmiljöverket göra stor skillnad genom en ny föreskrift för arbeten där det förekommer passerande fordonstrafik.
- 2. Ansvar ligger på staten och Trafikverket.** Det ska inte vara en försäkringsfråga som avgör hur en arbetsplats ska skyddas. Staten och myndigheterna måste, i samråd med övriga aktörer, ställa krav och ta fram regelverk. Hastighetsövervakning av tung trafik behöver utökas och åtgärder vidtas för att förmå den tunga trafiken att bättre anpassa hastigheten till omständigheterna förbi samtliga arbetsplatser som bedrivs på våra vägar.
- 3. Förändra kulturen bakom ratten.** Informationskampanjer behövs, men också kännbara straffpåföljder. Rattsurfning eller kaffekokning är inte okej.

För oss i SBSV är läget akut. Våra medarbetare, vänner, mammor, pappor och barn drabbas. Vi orkar inte längre se på när en snabb förändring faktiskt är möjlig. Branschen har verktygen och vi vill hjälpa till. Vi efterlyser konkreta handlingar från ansvariga ministrar för att höja säkerheten för de som utför arbeten på vägen. Det behövs bara små, genomförbara förändringar i föreskrifter och kravställningar.

Vi vet att Trafikverket fått ett uppdrag att ta fram och genomföra en handlingsplan för förbättrad säkerhet vid arbete på väg, planerade som akuta, som ska vara klart i slutet av året. Vi har sett många utredningar genom åren och vi vill inte att detta ska bli ytterligare en i mängden. SBSV är beredda att ta ansvar för vår del och vill bidra till att, tillsammans med myndigheter och andra aktörer, samverka för att våra vägar ska bli så säkrare.

Bästa Infrastrukturminister och Arbetsmarknadsminister - hur kan vi tillsammans arbeta för att komma närmare nollvisionens ambition, att ingen ska dö eller skadas allvarligt i trafiken?

Undertecknad av ordförande i SBSV – Sveriges branschförening för säkrare vägarbetsplatser

Thomas Wuopio
tw@sbsv.se
070-422 30 59